

Motion till riksdagen 2018/19:1284

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

Avfall och kretslopp

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja återvinning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett stärkt producentansvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydliga regler för återvinning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om producentansvar för textilier och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mål för insamling och återvinning av textilier och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka onödigt matsvinn och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rimliga förutsättningar för biogasproduktion och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti som präglas av förvaltarskaps-tanken. Naturen och dess resurser ska utnyttjas så varsamt och effektivt det är möjligt. Grundläggande i detta arbete är att man undviker resursslöseri som exempelvis matsvinn och så långt det är rimligt och samhällsekonomiskt försvarbart återvinner produkter, material och energi. Här går sunt ekonomiskt förvaltarskap och omsorg om jordens resurser hand i hand.

Sverige är framgångsrikt i detta arbete. Avfall som deponeras i Sverige ligger idag på enstaka promille, matsvinnet ligger långt under EU-genomsnittet och vi uppnår idag i huvudsak de mål som satts upp inom återvinningen. Detta innebär dock inte att strävan mot ytterligare förbättrad resurseffektivitet bör upphöra.

Sverigedemokraterna förhåller sig positivt till uttrycket cirkulär ekonomi i den mån det avser ekonomiskt försvarbar återanvändning och återvinning. Cirkulär ekonomi får

dock inte upphöjas till en dogm, som trumfar ekonomisk hänsyn och sunt förnuft. Normalt kan flöden inte slutas, cirkuleras, till 100 procent, och det är oftast inte heller nödvändigt. Speciellt vaksamma bör vi vara när så kallade nollvisioner ställs upp som bara leder till kreativ redovisning över verksamhetens utsläpp. Det är exempelvis varken cirkulärt eller ekonomiskt försvarbart när en verksamhet övergår till användning av importerad HVO-diesel, vilket i realiteten flyttar utsläppen till jordbruket i andra länder.

Som ett relativt glesbefolkat land med miljömedveten befolkning och fungerande institutioner är problemen i Sverige måttliga jämfört med i många andra länder. Här ser vi för övrigt en möjlighet till export av svensk teknik inom avfallshantering, vilket borde vara positivt ur global miljösynpunkt.

Återvinning

Grundläggande inom återvinningen är att det ska vara enkelt för den enskilde att göra rätt. Av primär betydelse är tillgång på återvinningsstationer men även att förpackningsmaterial utformas på ett sådant sätt att det kan återvinnas. Fastighetsnära insamling är ett verktyg som bevisligen leder till ökad andel återvunnet material. Mycket arbete återstår på detta område och framför allt när det handlar om plastmaterial krävs mer forskning och produktutveckling för att kunna öka återvinningen.

Ett starkt producentansvar ger företag ytterligare incitament att se över hela sin produktions- och avfallshanteringskedja. Då kan avfallet i bästa fall ses som en resurs, vilket ytterligare bidrar till att öka återvinningen. Genom att företag tar ansvar för avfallet stimulerar man till att produktdesign och material anpassas så att återvinningsprocessen kan bli så effektiv som möjligt.

När det kommer till förpackningsmaterial och returpapper förespråkar Sverigedemokraterna ett stärkt producentansvar, samt att insamlingsansvar för förpackningar och returpapper även fortsättningsvis ska ligga kvar hos producenterna. Samordningen med kommunerna bör dock stärkas.

Den osäkerhet den förra mandatperiodens regering sände ut genom ständigt nya förslag om att slå sönder dagens system för förpackningsinsamling har varit destruktiv och har bidragit till att hämma utvecklingen i branschen. För att minska osäkerheten bland företagen är det önskvärt att branschen kan få tydliga spelregler och att planerna på att kommunalisera insamlingen av förpackningsmaterial läggs ned.

Producentansvar för textilier

Ansvar för omhändertagande av textilier som inte ska återanvändas ligger idag på kommunerna då det i laglig mening betraktas som hushållsavfall. Samtidigt är intresset för att ta hand om gamla textilier stort inom branschen och det har uppmärksammats att flera klädkedjor brutit mot lagstiftningen när de tagit initiativ till insamling av textilier i sina butiker. För att stimulera till ökad återvinning och produktutveckling vill Sverigedemokraterna se att ett producentansvar införs även för textilier. Nationella mål för insamling och återanvändning av textilier bör också sättas upp.

Onödigt matsvinn

Mängden matsvinn utgör idag ett enormt resursslöseri. Beräkningar från Naturvårdsverket har visat att varje svensk årligen gör sig av med 74 kg matavfall och att en svensk barnfamilj skulle kunna spara tusentals kronor varje år genom att bättre ta vara på all inköpt mat. Genom att bättre ta till vara avfall och mat i alla led från produktion, transport och förädling hos såväl handlare som konsumenter finns det stora orealiserade möjligheter till samhällsekonomiska besparingar och dessutom möjligheter att minska vårt utnyttjande av jordens resurser. Informationsinsatserna bör förbättras på detta område.

Regeringen bör även arbeta för undantag vad gäller bästföredatum. Exempelvis hanteras svenska ägg kyllda, vilket gör att deras hållbarhet i praktiken är betydligt längre än det sista datum som EU tillåter. Detta medför att butiker varje år tvingas slänga ägg som fortfarande är fullt ätliga.

Rimliga förutsättningar för biogasproduktion

Rötning av matavfall är ett bra sätt att ta tillvara den energi som lagras i organiskt hushållsavfall och restprodukter från livsmedelsindustrin. Slammet kan användas som gödningsmedel, förutsatt att det inte innehåller otillåtna nivåer av exempelvis tungmetaller. Som biobränsle har biogas från avfall flera fördelar; det har en bra koldioxidbalans, produceras huvudsakligen i Sverige och reducerar beroendet av fossila bränslen.

För närvarande möjliggörs biogasproduktionen av gynnsamma skatteregler. Sverigedemokraterna vill för biogasens vidkommande inte försämra villkoren, men det svenska systemet är ändå satt under press. I södra Sverige finns ett med Danmark integrerat biogasnät, vilket medför att svenska biogasproducenter konkurrerar med danska aktörer, som erhåller produktionsstöd.

Produktionsstöd för biogas är ingen idealisk lösning, men givet att marknaderna har integrerats bör förutsättningarna för produktion i Sverige och Danmark harmoniseras. Regeringen bör låta utreda frågan skyndsamt, och arbetet med att åstadkomma rimliga förutsättningar för att bedriva rötning av matavfall bör fortgå.

Martin Kinnunen (SD)

Mats Nordberg (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Runar Filper (SD)

Staffan Eklöf (SD)